

[Hans Hansen (Rørby).]

problematisk i dette Øjeblik. Men Rigsdagen skal paatage sig Ansvaret for denne Nyordning, skønt et heldigt Udfald af Eksperimentet i høj Grad er afhængigt af den nye Ledelse, som endnu slet ingen kender. Rigsdagen vil ved Vedtagelsen af dette Lovforslag paatage sig et Ansvar, som ingen kan overse, og det kan vi fra vor Side ikke gaa med til. Desuden er vi imod selve det Princip, at Staten her igen griber ind med en Tvangsordning overfor et privat Selskab, som vi mener maa og skal bære Ansvaret selv.

Vi kan derfor ikke gaa med til Lovforslaget. Vi maa, som Forholdene ligger, afvente de senere Forhandlinger og afvente, om de Oplysninger, der fremkommer for Rigsdagen fra det Udvalg, som nu vil blive nedsat, kan muliggøre, at vi kan tage en anden Stilling. Men i dette Øjeblik maa vi altsaa være imod den Form, som Lovforslaget har faaet.

Munch-Petersen: Det kommunistiske Parti er imod den Lov, som her er vedtaget. (*Rager:* Den er ikke vedtaget). Jo, den er vedtaget, den skal ganske vist til en endelig Behandling i et Udvalg, hvor den vil blive endelig vedtaget, maaske med visse Smaaændringer efter de Oplysninger, Udvalget faar, men praktisk taget er den vedtaget her inden den endelige Behandling i Udvalget. Og naar det kommunistiske Parti er imod denne Lov, er det, fordi det er en Lov, som netop igen starter paa et nyt Grundlag et privatkapitalistisk Foretagende.

Efter den kraftige Tale, som det ærede Medlem Hr. S. Munk som Ordfører for Socialdemokratiet holdt ved første Behandling af Loven om Moratorium for Burmeister & Wain, kunde man maaske have antaget, at der skulde ske et eller andet mod denne Privatkapitalisme; men den Lov, som her foreslaas efter Undersøgelgesudvalgets Arbejde, er en Lov, som kun er til Fordel for Kapitalismen, som opretter det privatkapitalistiske Selskab igen under en ny Form til Fordel for Kreditorerne og Aktionæerne, som giver Præferenceaktionæerne Ret til et Udbytte paa indtil 6 pCt., men som derimod ikke indeholder nogen Bestemmelse om de Arbejdere, for hvis Skyld denne Lov efter Sigende skulde gennemføres, udover det, at naar man gaar ud fra, at ved denne Ordning kan der skabes en saadan Profit, at man ikke blot kan faa det Udbytte, jeg omtalte, til Aktionæerne, men maaske endogsaa blive i Stand til at betale de gamle

Kreditorer, saa maa det forudsættes, at der gennemføres en saa haardhændet Rationalisering i dette Foretagende, at Arbejderne maa udbyttes endnu haardere end før.

Naar det siges her, at det, der er sket med Burmeister & Wain, er ganske overraskende, saa kan det dog kun være overraskende for dem, som ikke har villet se, hvad der foregik. For det er jo faktisk saaledes, at Burmeister & Wain har været insolvent i de sidste ca. 10 Aar. Hvis man tager den faktiske Balance, nemlig Balancen mellem den likvide Kapital, de likvide Aktiver eller Bruttoarbejdskapitalen, det vil sige saadanne Ting som Nybygninger, Varekrediten, som Firmaet har ydet paa begyndte Arbejder, Kassebeholdningen, Bankbeholdningen, Vekselbeholdningen, Forskud betalt til Leverandørerne, og stiller det op mod den løbende Gæld, saasom Kreditorforskud paa paabegyndte og kontraherede Arbejder, Udbytte, der er vedtaget, og som skal svares til Aktionæerne, Skatter, der skal betales, Ombygninger og Udvidelser, der er bevilget, og Krav, der efter Overenskomst skal betales paa Laan og Prioriteter og den Slags Ting, hvis man stiller disse to Grupper overfor hinanden, de likvide Aktiver og den løbende Gæld, vil man se, at Forholdet har været højst tvivlsomt i den sidste halve Snes Aar.

I 1924 var det endog saaledes, at der paa Balancen var et Underskud paa 6,4 Mill. Kr. „Arbejderbladet“ kunde den Gang afsløre dette Forhold netop i Forbindelse med de Vanskeligheder, som Privatbanken havde, og paaviste, at det faktisk betød, at Burmeister & Wain var insolvent. Man stiftede et Dollarlaan paa 2 Millioner og kom tilsyneladende let ud over det. I 1930 var man nede paa, at man kun havde en aktiv Balance i dette Forhold paa 111 000 Kr., og der udbetaltes et Udbytte paa 2,8 Mill. Kr., Tantiømer paa 770 000 Kr. og Honorarer paa 100 000 Kr. Det var ikke mærkeligt, at Bankerne i den Situation sagde stop, fordi de indsaa, at dette Firma faktisk var insolvent. I 1931 kunde man ganske vist komme op paa en aktiv Balance paa 830 000 Kr., men udbetalte ikke Udbytte det Aar, idet man sagde, at nu skulde man konsolidere sig. „Arbejderbladet“ rejste igen Spørgsmaalet, men det syntes, som om Handelsministeren slet ikke har set disse Forhold. Og selv om man tager den faste Kapital med, er man nu klar over, at dens Værdi maatte nedskrives.

Det er dog ikke noget, der først gælder i Dag, det har gjort sig gældende i de sidste